Dr hab. n. med. Dariusz Onichimowski, prof. UWM
Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie
Collegium Medicum Wydział Lekarski
Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii

Olsztyn, 12.06.2023

Opinia promotorska na temat pracy doktorskiej lek. med. Joanny Wolskiej pt: „Wpływ rodzaju zastosowanej techniki nerkozastępczej na śmiertelność i częstość występowania przewlekłej niewydolności nerek u pacjentów leczonych w OIT"

Badania prowadzone przez lek. med. Joannę Wolską w ramach pracy doktorskiej, realizowanej pod moją opieką promotorską dotyczyły optymalizacji doboru techniki nerkozastępczej oraz rodzaju antykoagulacji do tego zabiegu u pacjentów leczonych w oddziałach intensywnej terapii (OIT) w warunkach polskich. W ramach oceny wpływu stosowanych technik nerkozastępczych na wyniki odległe leczenia w OIT wyrażone, np. poprzez ocenę śmiertelności, występowanie przewlekłej choroby nerek i zależności od dializ przewlekłych wypisywanych pacjentów, wykonano wiele analiz w różnych krajach. Analizy te nie wykazały, w sposób bardzo jednoznaczny, wpływu na śmiertelność, ani zależność od dializ przewlekłych w zależności od zastosowanej techniki nerkozastępczej. Analizowane dane nie obejmowały jednak pacjentów z Polski. Z powodu różnic w ciężkości stanu pacjentów hospitalizowanych w polskich OIT-ach, a także odmienności w organizacji systemu ochrony zdrowia w naszym kraju w stosunku do innych krajów Europy oraz świata, uzyskanych danych nie można ekstrapolować na warunki polskie. Dlatego też zbadanie wpływu rodzaju techniki nerkozastępczej na wyniki odległe w polskiej populacji pacjentów krytycznie chorych jest bardzo wartościowe zwłaszcza, że do tej pory nie ukazała się żadna publikacja bazująca na materiale z naszego kraju.

Przedstawiona przez doktorantkę rozprawa doktorska obejmuje, w klasycznym formacie część literaturową (wstęp) i badawczą. Praca ma charakter retrospektywny i oparta jest na analizie danych z historii chorób pacjentów leczonych w OIT Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w latach 2003-2011. Część literaturowa obejmuje opis zagadnień związanych z prowadzeniem terapii nerkozastępczej u krytycznie chorych z uwzględnieniem antykoagulacji. Została ona napisana poprawnie merytorycznie oraz stylistycznie w zakresie niezbędnym do poprawnego zrozumienia i interpretacji wyników zawartych w części badawczej pracy.

Szczegółowymi celami badawczymi pracy była ocena wpływu rodzaju zastosowanej techniki nerkozastępczej i antykoagulacji (ostra dializa przerywana, ciągła terapia nerkozastępcza z zastosowaniem antykoagulacji heparynowej, ciągła terapia nerkozastępcza z zastosowaniem antykoagulacji cytrynianowej) na śmiertelność pacjentów leczonych w OIT oraz ocena wpływu rodzaju zastosowanej techniki nerkozastępczej i antykoagulacji na zależność pacjentów od dializ przewlekłych po wypisie ze szpitala. Dodatkowo doktorantka podjęła próbę znalezienia czynników przyczyniających się do zwiększenia lub zmniejszenia śmiertelności u pacjentów z zastosowanym konkretnym rodzajem techniki nerkozastępczej i rodzajem antykoagulacji. Mimo, iż przeprowadzono już wiele badań porównujących zastosowanie ciągłej i przerywanej terapii nerkozastępczej i ich wpływu na wymienione wyżej punkty końcowe, w badaniach tych nie precyzowano rodzaju zastosowanej antykoagulacji. Przeprowadzono także inne analizy, porównujące wpływ na wspomniane punkty końcowe tylko rodzaju stosowanej antykoagulacji, prawie wyłącznie w trakcie zabiegów ciągłych. Do tej pory nie porównano jednak w jednym badaniu wyników pacjentów, u których podczas podziału na grupy badawcze uwzględniono zarówno rodzaj zastosowanej techniki nerkozastępczej jak i użytej antykoagulacji. W świetle wspomnianych wyżej kwestii opiniowaną pracę można uznać za nowatorską.

Jak wcześniej wspomniano w prezentowanym badaniu przeanalizowano archiwalne historie chorób pacjentów hospitalizowanych w OIT Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie. Analizie poddano 200 historii chorób co stanowi grupę odpowiednio liczną do analiz statystycznych. Pod względem metodologii badanie zostało zaprojektowane i przeprowadzone w sposób prawidłowy. Użyte narzędzia statystyczne pozwoliły na opracowanie wyników w sposób adekwatny do realizacji założonych celów. Wyniki swoich badań doktorantka przedstawiła w postaci tabel i wykresów. Wyniki analizowane były dla całej populacji badanych pacjentów jak też w podziale na grupy badawcze. Mimo mnogości ocenianych parametrów w prezentacji wyników udało się zachować z jednej strony czytelność, a z drugiej odpowiedni poziom szczegółowości. Uzyskane wyniki pozwoliły na sformułowanie odpowiedzi na zawarte w celach badania kwestie. Przedstawiana praca pozwoliła stwierdzić między innymi, że rodzaj zastosowanej techniki nerkozastępczej ma wpływ na zależność od dializ przewlekłych po wypisie ze szpitala, niemniej nie ma wpływu na śmiertelność. Rodzaj zastosowanej antykoagulacji nie ma wpływu na żaden z punktów końcowych. Mimo różnic w ciężkości stanu między pacjentami przyjmowanymi do OIT WSS w Olsztynie a pacjentami hospitalizowanymi w oddziałach intensywnej terapii w innych krajach, uzyskane wyniki w kwestiach kluczowych pokrywają się z rezultatami światowych analiz.

W ocenie pracy, na wyróżnienie zasługuje bardzo duża samodzielność doktorantki nie tylko w realizacji badań, ale także w ich planowaniu oraz wyszukiwaniu bieżących informacji naukowych. Bardzo interesujące okazało się porównanie wyników uzyskanych przez Panią doktor z wynikami zawartymi w piśmiennictwie oraz dyskusja o możliwych przesłankach patofizjologicznych leżących u podłoża osiąganych rezultatów.

W podsumowaniu mogę stwierdzić, że rozprawa doktorska Pani lek. med. Joanny Wolskiej została napisana prawidłowo, a wyniki badań zostały przedstawione w sposób systematyczny. Rozprawa ta stanowi bardzo interesujący wkład w badania nad optymalizacją doboru techniki nerkozastępczej w przypadku ostrego uszkodzenia nerek u pacjentów leczonych w oddziałach intensywnych terapii w warunkach polskich. Doktorantka wykazała się umiejętnością planowania i prowadzenia pracy badawczej na wysokim poziomie, właściwego doboru narzędzi badawczych i wyciągania rzetelnych wniosków na podstawie uzyskanych wyników badań. Moja ocena całkowita pracy doktorskiej Pani lek. med. Joanny Wolskiej jest bardzo wysoka.

Oceniając pozytywnie recenzowaną pracę stwierdzam, że spełnia ona wymogi stawiane rozprawom doktorskim. Wnoszę, zatem do Rady Naukowej Dyscypliny nauki medyczne Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie o przyjęcie rozprawy i dopuszczenie lek. med. Joannę Wolską do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

KIEROWNIK
Katedry Anestezjologii i Intensywnej Terapii

dr hab. n. med. Dariusz Onichimowski, prof. UWM